

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 25.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za šestmesečno " " " 29.—
za ostalo inozemstvo " " " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V spravi prejemov mesečno K 1:70

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petlitrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izven tistih nedelj in
praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštno hran. račun št. 24.797. Ograke poštno
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kaj hočemo?

Dr. Ign. Žitnik.

Cri de douleur.
Cavour.

Meseca septembra je grof Berchtold zatrl delegatom, da so odnosi naše monarhije do vseh držav brez izjeme trajno prijateljske. Italija in Turčija sta si sicer v laseh, toda obe tudi umreti za Avstrijo. Položaj na Balkanu sicer ni jasn, toda vsa Evropa soglašja z nami, da ostane »status quo«, torej nejasnost. Eno samo vprašanje je bilo v septembru oblačno, na političnem obzorju, namreč nejasnost med Dunajem in Rimom. Grof Berchtold pa je takoj potolažil delegate, da hoče osebno pri italijanskih merodajnih osebah poživiti in povzdigniti »zaupanje«. Čuden prijatelj, ki mi ne zaupa. Mesec pozneje se je oblačila zagostila in nad Balkanom razgneznila kot tajfun, ki je kot pajčevino razpršil »status quo«, in neprodinna tema se je ulegla na zemljo ter zmečkala glave diplomatov in častnikov. Zjutraj lepo vreme, proti večeru blisek in grom. V uvodniku s kolom po »razposajenih pritlikavcih« na Balkanu, ki visoko gospodo ščegetajo z bilkami, v ekonomiatu pa gore za mir in prijateljstvo. Vsakdo presoja resni položaj s stališča svojih koristi. Zaman iščemo med raznimi patrioti pravih Avstrijcev, ki bi jih vodila enotna državna ali vsaj avstrijska ideja. Vnanji svet pa s pritajenim veseljem in škodoželjnostjo opazuje ta vrvež.

Kaj torej hočemo? Grof Berchtold hoče tudi z zadnjimi sredstvi varovati legitimne koristi habsburške države na Balkanu. Živ krst pa si ni na jasnem, katere so te legitimne koristi, kje se prične in kam segajo. Gospodarske in politične koristi so jako raztegljiv pojem. Borzianec si jih tolmači drugače, nego trgovec, in ta zopet drugače nego konzument ali celo naš generalni štab. Iz tega kavsa različnih mnenj sta se končno kristalizovali dve vprašanji: Ali naj Albanija dobi avtonomijo ali naj si jo razdeli balkanske države? Drugo pereče vprašanje je, ali naj Avstrija dovoli Srbiji trem ali koridor do Adrije skozi Sandžak do Drača in sv. Ivana, ali skozi Bosno in Hercegovino do dalmatinskih pristanišč. Pomudimo se danes še pri prvem vprašanju.

Na berolinskem kongresu so diplomate pozabili na albanske rodove. Lord Beaconsfield je pač sprejel albansko spomenico, a jo položil »ad acta«, ker je kongres sploh preziral naravno individualnost na Balkanu. Opozorili pa so Italijo na Albanijo in Makedonijo francoski diplomati à la Berrère in Delcassé, da obrnejo njene oči od Tripolisa. V italijanskem parlamentu je prvi sprožil to misel Imbriani rekoč: »Na vzhodno obal Adrije nas kličejo narodi, da jih osvobodimo. Zaradi Avstrije se doslej nismo ganili.« Odsihodob je albansko vprašanje stalna točka na dnevnem redu v italijanski zbornici in v časopisu. Ministri Prinetti, Guicciardini, San Giuliano, de Marini, Luzzatti in drugi vedo povedati, da je Albanija ključ do Adrije. Sklicujejo se na zgodovino, da je bila Valona, največje in najugodnejše albansko pristanišče, do leta 1690. v oblasti benečanske republike, katere zastava je še do leta 1797. ponosno vihrala v dalmatinskih primorskih mestih. Po vsej Italiji odmeva glas: »L'Adriatico è mare italiano.« In to bi se res zgodilo v trenutku, ko Italija dobi hegemonijo nad Albanijo. Avstrija se bori za svoj obstanek, ako pride Albanija v roke močni državi, ki preži na vsako ugodno priliko. Nobena druga država nima toliko pravice in dolžnosti zahtevati, da se albansko vprašanje ne reši proti nji, ampak le z njo. In če se tega stališča presojamo vprašanje, moramo priti do zaključka, da nam je in bode Italija stokrat nevarnejša konkurentinja, nego dvakrat večja Srbija.

Leop. bar. Chlumecky je izdal l. 1906. jako poučno knjigo, v kateri dokazuje, kako se vsi italijanski krogi trudijo in pehajo za nadvlado na Adriji. Tudi ta nemški politik odločno trdi, da Avstriji ne preti nevarnost od vzhoda, marveč od zahoda. Ruski Carigrad je mnogo manj nevaren avstrijskim koristim na Balkanu, nego italijanska Valona ali Solun. Kar pa je bilo nemogoče še pred 15 leti, to more biti v kratkem času dejstvo, namreč prevlada Italije na Balkanu ob Adriji. Ta smoter zasledujejo italijanska vlada in diplomacija, častniki, parlament in zasebniki, posebno industrija in trgovci. In ker jim je Albanija najbližja, spomnili so se albanskih družin, ki so že davno pred stoletji zbežale pred turškimi krvniki v Spodnjo Italijo, koder žive raztresene po mestih in vaseh. Da pri tih svojih gostih vzbude narodno zavest in spomine na staro domovino, pričeli so akcijo z albanskimi kongresi,

interpelacijami v parlamentu, brošurami in časniki. »Nazione Albanese« in drugi listi so netili sovražstvo proti Avstriji, ki je uživala simpatije med albanskimi rodovi. Z besedo in s peresom obdelavajo javno mnenje proti Avstriji, češ, da hoče proti jugu pomakniti svoje meje in seči v pravice in koristi italijanske. Avstrija si je v mnogih mirovnih pogodbah s Turčijo pridobila protektorat v Albaniji, ki pa ga je izvrševala Italiji le na korist. V Skadru, ki je za Gorenjo Albanijo največje trgovsko mesto, so italijanski otroci se deklirali in deška ljudska šola, trgovsko in obrtniško učilišče s trgovskim muzejem. Italijanske šole so v Draču, Valoni, Janini in drugih večjih krajih. Albanski otroci se vzgajajo v italijanskem jeziku in duhu. Minister San Giuliano je l. 1902 obiskal italijansko šolo v Skadru. Šolarji so ga pozdravili: »Viva l'Italia e viva il re!«

Samo v Skadru plačuje Italija za svoje šole na leto nad 60.000 lir. In te šole so matičnjaki za italijanske ceplenke, ki bodo poganjale mladice in rodile obilen sad za — iredento. V Italiji sami, posebno v Kalabriji in Siciliji so večja mesta brez ljudskih šol, za albanske renegate pa država in društva izmečejo na leto stotisoče. Ad quid perditio haec? V Neaplju je posebna stolica za albanski jezik, v dveh kolegijih (S. Andriano in S. Demetrio) vzgajajo učitelje in duhovnike za Albanijo. Mnogi konzuli širijo po Albaniji italijansko propagando. Pri sultanu in v Vatikanu so priporočali diplomatska zastopnika, da bi izpogledali avstrijski protektorat katoliškega prebivalstva v Albaniji. Znani francoski pisatelj je pisal l. 1904: »Italijanske ladje in italijanske intrige so v Draču vzbudile novo življenje. Dvakrat na teden se menjavajo v Draču italijanske ladje. Intrige pa niso tajne in na cesti kažejo na one, ki od Italije dobivajo »podpore«, katere izplačuje italijanski konzul. In vedno se dobe ljudje, ki radi sprejemajo podporo za italijansko propagando.«

Italijanske lire in napoleonidori so plačevali nove vstaje v Albaniji proti mladoturškemu režimu. Avstrijska diplomacija pa je izvrševala svoj protektorat s tem, da je moralno podpirala solunske žide in pomirjevala albanske rodove. Prestolni Pretendent Kastrioti in njegov Sanho Pansa, Djemil bej sta z italijanskim denarjem gonila albanske rodove na turška bodala in v Italiji uživala zasluženo pokojnino. Italijanski tobačni monopol, italijanska železnica od Bara do Vira, sorodstvo s črnogor-

ske vladarsko hišo, to so udje dolge in močne verige, ki jo kuje Italija preko Adrije. In Avstrija je to »prijateljstvo« dolga leta plačevala visoko klavzulo in ovčjo potrpežljivostjo. Baron Chlumecky je moral zaradi svoje odkrite besede v Kanoso ter vrnil italijanske redove.

Politična zgodovina je za nas zapečatenjena knjiga. V grmu skrivamo glavo in brcamo z nogami v pesku. Onkraj Soče je vse to dobro znano, ker od ljudske do visoke šole, v gledališčih in na javnih kraji italijanska mladina zvesto posluša bodrilne nauke o nerešenih zemljah. Daniele Massin je pisal iz Pariza svojim rojakom: »Mi ne zahtevamo, da bi Avstrija bila še krotkejša; naj le gre svojo pot dalje!« Te besede so ostale v dobrem spominu tudi italijanskim diplomatom. Zpomnil si jih je tudi Tittoni, in avstrijski veleposlanik grof Lützov je meseca junija umival le zamorca. Napisane besede pa naj bi si zapisali za ušesa tudi tisti, ki zagovarjajo italijansko univerzo sklicevaje se na zvezo z Italijo. Dovolite Italijanom deset univerz, s tem ne pridobite deset nedolžnih src v Italiji. Tržaški »Il Lavoratore« je l. 1909. navajal kot pričo znanega Barzilaia, da je v italijanski zbornici neki poslanec izrekel besede: »Italijanska univerza v Trstu je stvar, ki jo moramo vedno zahtevati, pa nikdar doseči.« Ker je »Piccolo« zamolčal te besede, je »Il Lavoratore« ozmerjal italijanske liberalce z lažniki in kimavci. V isti polemiki dostavlja ta list: »Ako je Barzilai postal protiredentovec, to ne pomeni mnogo, ker njegovi prijatelji še vedno pripovedujejo, da mora Italija postaviti nogo na višavo nad Tridentom in na tržaški Lido. Zbornični predsednik v Rimu je govoril o »našem Tridentu«, na Dunaju pa preslišijo vse glasove bolečin.«

Razsodnim ljudem ni treba še razlagati zveze teh dejstev z albanskim vprašanjem. Donna italiana è mobile, zato pleše ekstrature z raznimi ljubimci. Kdo je videl v srce italijanskemu poslaniku, ko je nedavno v Belgradu zagovarjal avstrijske zahteve. Z avtonomijo Albanije moramo že kakor avtonomisti zagovarjati tudi znano balkansko reko: Balkan balkanskim narodom. Vsi pa, ki poznajo Albanijo in njeno prebivalstvo, trdijo in dokazujejo, da Albanci sploh ne bodo nikdar zreli za samoupravo. Otroku nož, to je Albancem avtonomija. Ta bi bila morda mogoča le pod varstvom evropske vesile. Zato je naravnost abotna misel, da hoče in more Srbija zasesti vso Albanijo. Saj so tudi pruski

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Ali Rozamunda ni mogla spati. Vstala je, vrgla nase svoj plašč, stopila k vratom svoje kabine in zrla na lepo, v jutranji zarji rožno-rudeče gorovje in megleno gladino pristanišča. Samoten kraj je bil to — vsaj ona ni videla niti mesta niti hiše, čeprav niso bile petdeset korakov daleč od poraščenega brega. Stoječ pred kabino, je iznenada začula glasove čolnov, veslajočih skozi megle, stopila je na krov in uzrla tri čolne, ki so se tiho bližali ladji, opazila je, da je Lozel, ki je bil edini na palubi, opazoval te čolne. Prvi čoln je kmalu dospel do ladje; na sprednjem delu se je prikazal človek, ki se je tiho razgovarjal z Lozelom. Kapuca mu je padla z glave in Rozamunda ga je spoznala. Bil je — Nikolaj! Za trenutek je obstala kakor okamenela; saj so pustili tega človeka na Cipru; naenkrat pa je razumela vse in je na ves glas zavpila: »Izdajstvo! Princ Hasan, izdajstvo!«

Komaj so ji prišle besede preko ustnic, so začeli plezati divji možje po nizki ladjini strani. Pa tudi Saraceni

so vstajali ter hiteli na zadnji del ladje, kjer je bila Rozamunda, samo eden ni mogel do njih. Tudi princ Hasan je prišel s handžarjem v roki, z dragoceno turbanom na glavi in oklepom, pa brez plašča; glasno je dejal povelja, najeti mornarji pa so se vrgli na kolena in prosili usmiljenja. Rozamunda mu je zaklicala, da so izdani in sicer po Nikolaju, ki ga je bila videla z lastnimi očmi. Tedaj je stopil naprej velik možak z belim plaščem in golim mečem v roki ter rekel v arabskem jeziku:

»Udajte se, kajti mnogo manj vas je in vaš kapitan je ujet, in pokazal je na Lozela, ki sta ga držala dva človeka, drugi pa so mu vezali roke na hrbtu.

»V čegavem imenu mi ukazujete, da se udam?« vpraša princ, ozirajoč se okoli sebe kakor lev sredi sovražnikov.

»V strašnem imenu Sinana, v imenu gospoda Al Džebala, Salah-eddinov služabnik!«

Vzpričo teh besedi so zaječali tudi sicer pogumni Saraceni; saj zdaj so izvedeli, da imajo posla s strašnim poglavarjem morivcev.

»Ali je vojska med sultanom in sinanom?« vpraša Hasan.

»Da, vojska. Vrhutega imate seboj Rozamundo, ki je draga Salah-eddinu in ki jo radi tega moj gospodar želi imeti kot tala.«

»Kako ste to izvedeli?« je rekel Hasan, da si pridobi časa, ker njegovi možje so se zbirali in postavljali v vrsto.

»Gospodu Sinanu so znane vse stvari,« se je glasil odgovor. »Udajte se in morebiti se pokaže usmiljenega.«

»Po ogleduhih,« sikne Hasan, »kot so Nikolaj, ki je pred nami dospel iz Cipra, in oni frankovski pes, ki se imenuje viteza, in pokazal je na Lozela.« »Ne, mi se ne udamo, kajti, Morivec, tu nimaš opraviti s strupi in nožem, marveč z golimi meči in hrabriimi vojniki. Opozarjam vas — in vašega gospoda enako — da se bo Salah-ed-din masčeval za to dejanje.«

»Naj poskusi, ako bi rad umrl; odgovori tujec mirno. Nato pa je vele svojim opredam: »Pomorite vse, vse razun žensko — Francozijanjo Marijo se je namreč oprijemala Rozamunde za roko — in emirja Hasana, ki ga moram živega pripeljati v Masijah, kakor mi je zapovedano.«

»Nazaj v kabino, gospica,« je rekel Hasan, »in spomnite se, da smo storili vse, da bi vas rešili. Da, povejte to mojemu gospodu, da bo moja čast neomadeževana v njegovih očeh. Vojaki Salah-ed-dinovi, zdaj pa v boj in umrite, kakor vas je on učil. Vrata raja so odprta, noben bojazljivec ne pojde skozi nje.«

Odgovorili so mu z glasnim kri-

kom. Rozamunda je zbežala v kabino, na krovu pa se je začel metež, strahovit boj. Pridrvali so Morivci z mečem in bodalom ter naskakovali palubo. Bili so večkrat odbiti; mnogo jih je padlo; krov ladje je bil pokrit z njihovimi trupli, toda napadi so bili vedno hušji. Napadalci so bili drzni; niso poznali ne strahu ne usmiljenja, kadar jim je ukazal njihov gospod. Vedno več čolnov je prihajalo od brega in ker je bilo Saracenov le malo, in so še ti bili utrjeni od viharja in morske bolezni, je bil boj kmalu odločen. Večinoma so vsi padli v borbi; vjet pa je bil princ Hasan.

Ko ga je Rozamunda kakor okamenela gledala, ko se je boril sam proti celi vojski, spomnila se je prizora, ko se je njen oče tudi sam boril proti nje-mu in njegovim vojščakom in premišljevala je o božji pravičnosti.

Glej! Noga se mu je izpodrsnila na okrvavljeni palubi. Padel je, ali predno je mogel zopet vstati, so vrgli preko njega plašče ti siloviti, molčeči možje, ki so tvegali svoje življenje, zavedajoč se povelja svojega poveljnika, da ga morajo živega vjeti. Vjeli so ga živega, brez najmanjše rane, kajti četudi jih je on pobijal, niso udarili čez, samo da ne bi prelomili Sinanovega povelja.

(Dalje.)

generali 1. 1866. prigovarjali Bismarcku, naj pobaše Češko v pruski žep. Odgovoril je, da bi fako trde kosti ne prebavil pruski želodec, akoravno ni bil nikdar izbirčen. Pač pa trdijo italijanski Avguri, da more edinole Italija izvrševati protektorat v Albaniji, ki bi bil prvi korak do okupacije. Hitro bi se dobil, kakor v Tripolisu, drugi Giustini, ki bi se daroval »pro patria«. Zato smo trdno prepričani, da bi bila avtonomija Albanije s soporoštvom Italije le »pour le roi d'Italie«. Na pariškem mirovnem kongresu 1. 1856. je Cavour izustil krilate besede »Cri de douleur«. Tri leta pozneje je kralj Viktor Emanuel ponovil isto v svojem prestolnem govoru: »Zvest sem sicer pogodbam, vendar nisem gluha za glasove bolečin, ki mi udarjajo na uho iz vseh delov Italije.« In v Albaniji so že mnogo let neodrešenci, ki se zvijajo v bolečinah in kriče preko Adrije. In tem ljudem naj se valimo skale za most. Ne, in stokrat ne! Avstrija, vzdrami se in poslušaj glasove zveste in močne svoje jugoslovanske straže ob Adriji, ki kliče z italijanskim pesnikom: Sto come torre ferma, che non crolla giammai le cima, per soffiar de' venti!

Velika jugoslovanska manifestacija v Dalmaciji.

Dubrovnik, 25. nov.

V mestnem gledališču se je v nedeljo vršil šod, ki so se ga Dobrovničani ne glede na stranke v največjem številu udeležili. Gledališče je bilo popolnoma zasedeno. Šod otvoril notar marki Luka Bona, član stare dobrovniške plemiške rodbine, ki je bila trajno zastopana v svetu stare dobrovniške ljudovlade.

Marki Bona pozdravi zborovalce s pesniško navdahnjenim govorom. **Dobrobrani pozdravljajo zmagovalce na Balkanu.** Burno je klicala množica Živijo balkanskim zaveznikom in njihovim vladarjem!

Ko se poleže vihar navdušenja, govoriča odvetnika dr. Matijević in dr. Micić, ki razpravljata o važnosti vojske na Balkanu in o odmevu, ki so ga našle v evropskih pokrajinah, **kjer prebivajo Hrvati, Srbi in Slovenci.** Po shodu se zberejo zborovalci na trg, ki leži med mestno hišo in palačo Pracač, nekdanjim sedežem dobrovniške ljudovlade, kjer se vredi slavnostni sprevod.

Na čelu korakajo praznično oblečene dobrovniške plemkinje, slede jim zastavonoše, ki nosijo hrvaške in srbske zastave in godba. Spreveda se udeležujejo tudi okoličanski seljaki v svojih pestrih narodnih nošah. Vseh manifestantov je do 8000.

Godbe igrajo slovanske narodne pesmi, ki jih manifestanti navdušeno pojejo. Z oken pozdravljajo manifestanci izpreved s slovanskimi trobojnicami.

Z živijo-klici **caru Ferdinandu in kraljem Petru, Nikiti in Juriju** in njihovim državam, se slavnostni sprevod razide.

Jugoslovanska manifestacija na Dunaju.

Dunaj, 25. novembra.

Včeraj dopoldne je bila v pravoslavni cerkvi na Landstrasse zahvalna liturgija povodom zmag balkanskih držav. Liturgija se je končala ob pol eni. Kakih 150 jugoslovanskih dijakov je po zahvalni liturgiji korakalo v malih skupinah skozi Schwar-

zenbergovo ulico proti poslopjema srbskega in bulgarskega poslanstva, kjer so prepevali narodne pesmi. Dijaki so hoteli nato korakati pred palačo ruskega poslanstva na Reisnerjevi cesti. Na Rennwegu so pa dijaki zadeli na policijo, ki je napravila kordon, da ustavi dijake, ki so poizkusili prodreti kordon, nakar je potegnili policija sablje, nakar so se demonstranti razkropili. Del jugoslovanskih dijakov je bil potisnjen proti Fazanski ulici, drugi del, kakih 80 dijakov, pa proti Kärntner Ringu, odkoder so poizkusili udreti v Kärntnerico, kjer je policija zopet nastopila proti demonstrantom in jih pozvala, naj se razidejo. Demonstranti so se upirali. Policija je zopet energično nastopila in 15 demonstrantov aretirala. Dunajčani so tudi Jugoslovane napadli in jih s palicami pretepali. Aretiranci, ki so jih izročili sodišču, so klicali »Živio Srbija!«, »Proč s tiranom Cuvajem!«, »Živela Bulgarija!« itd.

Resni trenutki.

Mednarodni položaj se da točno tako označiti:

Rusija mobilizira na avstrijski in nemški meji. Obenem se iz zanesljivega vira izve, da se tudi Francija pripravlja in zbira na svoji vzhodni meji čete. Gotovo je, da se tudi ostale države pripravljajo, samo da o tem ni še veliko prodrlo v javnost.

Dejstvo ruske mobilizacije je jasen dokaz, da **Rusija Srbijo vseskozi podpira**, vsled česar je razumljivo, če Srbija vztraja na zahtevi, da ji pripade pot do Adrije.

To je izrekel tudi kralj Peter pri svojem prihodu v Belgrad preteklo soboto. Res pa je, da Pašić Ugronu oficijelno še ni na avstrijsko demaršo odgovoril, temuče skuša zadevo zavleči. Zato bi se položaj utegnil še bolj postriti, ako bi Avstrija odgovor urgirala.

Kar tiče Nemčije, ni izdala še nobene komunikacije o tem, v kakšni smeri se je gibal pogovor med avstrijskim prestolonaslednikom in cesarjem Viljemom in ka je bil rezultat, toda nemški listi nadaljujejo pisati tako, kakor so doslej in poudarjajo, da **Nemčija med Avstrijo in Rusijo posreduje.** Iz tega se pač more sklepati, da se Nemčija noče, oziroma ne more breznotorno izreči za stališče grofa Berchtolda in išče srednje poti. Avstrijskim nemškim listom, ki so hujskali na krvavo vojsko, to očitno ni všeč in so nekoliko poparjeni. »Die schimmernde Wehr« se torej nič več tako ne svetli.

Res je, da se je vršila v Berlinu konferenca med avstrijskim in nemškim šefom generalnega štaba, a to je pač modra priprava za vsak slučaj.

Angleški državni tajnik za zunanje zadeve je v nekem govoru ponovil, kar je izjavil v zbornici, da **namreč Avstrija ne smatra za oportuno, če bi se kako balkansko delno vprašanje obravnavalo med dvema državama posebej.**

Vedenje Italije je slejkoprej dvoumno. Priznava se, da lahko javno mnenje ne soglaša s tem, da bi se italijanska vlada postavila popolnoma na stališče grofa Berchtolda. Sicer je pa že oficijozna »Tribuna« izrekla svoje mnenje, ki je tu ne bomo zopet ponavljali. Važno je, da se danes vest nemških listov, da **store poslaniki trozveze v Belgradu zopet energično korak z značajem ultimata, dementira.** Nemško časopisje pač te dni ni na višku

svoje naloge in si naravnost izmišlja vse mogoče, da javno mnenje vara.

Čuje se tudi, da je na Rumunskem močna struja za to, da se Rumunija približa balkanski zvezi. Te dni se bo v Bukareštu mudil predsednik bulgarskega sobranja Danev in z merodajnimi krogi konferiral.

Iz Albanije se čuje, da je Izmail Kemal bej v Draču proglasil neodvisnost dežele. Laški listi se vanj poganjajo, češ da je le emisar grofa Berchtolda.

Kar se tiče položaja na bojišču, se pred Čataldžo pogajanja za premirje nadaljujejo, obenem se pa vrše manjši boji, o katerih se poroča, da Bulgari počasi napredujejo, Turki seveda vedo poročati le o svojih uspehih. Angleški listi menijo, da se bo premirje sklenilo.

Srbi so zavzeli Ohrid; pred Dračem še niso.

× × ×

Pri Čataldži. — Mirovna pogajanja. — Boji okoli Odrina. — Kolera.

Sofija. Dne 23. t. m. zjutraj sta dva turška bataljona napadla del bulgarskih postojank ob čataldški prog. a sta bila z velikimi izgubami odbita. Na ostalih točkah čataldške črte ni bilo bojev.

Berolin. Dopisnik »Lokalanzeigerja« poroča: Boj ob levem turškem križu položaja ni izpremenil, pač pa se Bulgari Turkom počasi približujejo. Njih strelni jarki, ki so jih ponoči izkopali, se dobro razločujejo. Bulgarska pehota je od turške oddaljena kakih 500 metrov. Turki se za silo drže. Bitka bo najbrže nekaj dni trajala. Turki se le branijo, njih rezerve niso pravočasno došle, vsled česar sodim, da Turki večjega uspeha ne bodo mogli doseči.

Berolin. »Vossische Zeitung« poroča: Neki gospod, ki se je vrnil iz glavnega stana, je zagotovil, da so turški vojaki kljub strašnim žrtvam, ki jih kolera zahteva, dobro razporejeni in da korakajo prepevaje v boj in izbornost streljajo. Če bi se bili Turki pri Lozengradu in pri Vizji tako držali, kakor zdaj, bi bila vojska drugače izpadla.

Carigrad. Več inozemskih vojnih atašejev se je vrnilo iz turškega glavnega stana nazaj v Carigrad.

Carigrad. Artiljerijski boj prednjih straž ob čataldški črti se je včeraj nadaljeval.

London. Iz Carigrada poročajo listi: 30.000 Bulgarov koraka proti Dardanelam, da od suhe strani napade ondote utrdbe in omogoči grškim ladjam priti pred Carigrad.

London. Iz Carigrada se poroča, da je prevoz skozi Dardanele prekinjen.

Sofija. Trdi se, da je Bulgarija za mir Turčiji predlagala: Turčija odstopi zasedeno ozemlje z mejo Midija—Saraj—Corlu—izliv Marice, okupacija čataldških utrdb od Sv. Stefana toliko časa, da plačajo Turki vojno odškodnino 700 milijonov frankov.

Carigrad. General Izet paša, ki je določen za mirovnega posredovalca, je došel iz turškega glavnega stana v Carigrad, kjer se je udeležil ministrskega sveta, nakar se je vrnil v turški glavni stan.

Carigrad. Turška vlada je imenovala za mirovne posredovalce poleg generalisima Nazim pašo, trgovinskega ministra Rešid pašo, turškega po-

slanika v Berlinu Osman Nizam pašo in načelnika generalnega štaba Hadi pašo. Pooblaščenici stopijo takoj v stik z bulgarskimi pooblaščenici.

London. Diplomatični krogi sodijo, da se najbrže sklene na Balkanu premirje. Balkanske države groze, da bodo Turčijo popolnoma uničile, ako se zavrnejo njih predlogi. Četudi Turčija izjavlja, da se ne ukloni, se le upa, da prav kmalu odbija ura sadanji vojski.

Frankfurt. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Bulgari so od čataldške črte vedno bolj oddaljujejo. Zdi se, da nameravajo z večjo energijo napadati Odrin. Poučeni krogi smatrajo umikanje Bolgarov kot ugodno znamenje, da se kmalu premirje sklene.

Pariz. Sporazumno z nemškimi listi poročajo tudi francoski, da se bodo vršila mirovna pogajanja v neki zunanji utrdbi čataldške črte.

Carigrad. Neki turški list poroča, da je odrinska posadka v soboto zopet izpadla v smeri proti Lozengradu. Bulgari so imeli veliko mrtvih in ranjenec.

Sofija. »Mir« poroča, da je bila odrinska posadka, ki je 24. t. m. izpadla, vržena z velikimi izgubami nazaj v trdnjavo. Posadki vedno bolj primanjkuje živil.

Sofija. Ponoči 23. t. m. in ves dan 23. t. m. so Turki obstreljevali pri Odrinu bolgarske utrdbe brez uspeha. Turški begunci-vojaki iz Odrina pripovedujejo, da je stanje posadke v Odrinu ubupno. Zaloge živil so že skoraj izčrpane in vojaki dobe hleb kruha le vsake tri dni. Mesto je prenapolnjeno beguncev. Ranjencev je po mošejah in v zasebnih hišah vse polno.

Frankfurt. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Kolera neprestano razsaja. Vsak dan umre do 1000 oseb ob čataldški črti. Železniški vlaki vozijo neprestano za kolero obolele osebe. En sam vlak je pripeljal iz čataldške črte v Carigrad 2000 na kolero obolelih oseb, med katerimi jih je bilo 80 mrtvih. Zrak v Carigradu je okužen. V mošaji Hagia Sofija leži 5000 bolnikov, ki jih stražijo vojaki z nasajenimi bajoneti, da ne more mošeje nihče zapustiti. Zdravnikov in strežnikov manjka.

Sofija. Med Solunom in Lozengradom se je čez Baba Eski in Dimotiko zopet otvoril železniški promet.

Sofija. Vojni atašejji so se iz Lozengrada, kjer so se en teden mudili, vrnili v Staro Zagoro.

Sofija. Poveljnik pete divizije poroča, da so zdravniki pri ranjencih dognali, da so Turki z dum-dum kroglijami streljali.

Carigrad. Križarica »Hamadije« je poškodovana na zadnjem delu, jambor je preklan. Zadnji del se je deloma potopil.

Genf. V Genf je došlo veliko mlado-turkov, ki so pobegnili iz Carigrada.

Nemški upi.

Nemški listi so polni nad, da vendarle Turki dosežejo vsaj nekaj uspehov. Nemški listi pišejo, da je Turčija v nekaterih zadnjih svojih vojskah vedno bila prvi čas poražena, da pa je potem dosegla novih uspehov. Nemški listi s posebnim upanjem beležijo izjavo nekega diplomata: »Turki potrebujejo najprej udarca, da se vzdramijo k novim dejanjem«. Nemški listi prorokujejo, da lahko Bulgari, če se

Kako je prišlo do turškega poraza v bitki pri Kumanovem.

Italijanski novinar Guelfo Civinini poroča o bitki pri Kumanovem iz postaje Kumanovo dne 1. novembra med drugim:

Srbska zmagala pri Kumanovem, ki je odločilnega pomena za vojno, se vedno bolj kaže kot čisto zgodovinska vojna nesreča. Po vsej logiki vojne, tudi ko bi bili Srbi Turke premagali, ne bi bili mogli izvojevati tako sijajne zmage, kakor so jo v resnici. »Resnično« — mi je rekel srbski častnik, ki se je udeležil te bitke — »zmagali smo, a tega nismo niti vedeli. Potrebovali smo še dva dni, treba je bilo priti do Skoplja, treba je bilo povsod najti sledi o divjem, strašnem turškem begu, najti povsod odprto pot, da smo se mogli prepričati o važnosti naše zmage.«

Do pičice resnično! Ta poraz je moral biti za premaganega nekaj strašnega. Umljivo, da so jokali stari turški oficirji in lomili sablje pred svojimi vojaki, ko so bili zajeti v silnem toku beguncev iz Skoplja. To pa zato, ker je bil načrt turškega poveljstva, pri katerem so sodelovali tudi tuji častniki, izvrsten, preprost in strašen. Obstajal je v grozni zasedi. Počasi, kakor so Srbi prodirali, so se umikale tudi turške posadke na dano povelje. Srbi so nadaljevali s prodiranjem, vedeli so, da jih

pri Kumanovem čaka bitka in so bili na njo pripravljeni: a niti od daleč niso mislili na to, da se je tu zbrala skoro vsa macedonska turška vojska, blizu 80.000 mož, ki se je poskrila za griči dolge doline pri Kumanovem. Ta skrita, potuhnjena, v močnih pozicijah nagromadena masa turške vojske, ki se je tu zbrala iz Soluna, Bitolja in Skoplja, je samo čakala na prvi strel iz Ristovca prihajajoče srbske vojske, da se potem vrže na njo v dvakrat večjem številu, jo porazi, prepodi in da vpadе po dolini Morave v Srbijo.

Prva srbska armada prestolonaslednika, kateri je zapovedoval general Božo Bojanović, je imela tri divizije infanterije, moravsko, timotsko, šumadsko, tri regimente artiljerije in štiri regimente kavalarije pod poveljstvom kneza Arsenija: približno 40 do 50.000 mož. Mrzlega in meglenega jutra srede, dne 30. oktobra, so prispele prve sprednje straže, katere je sestavljala timotska divizija na vrhove Rujana. A te prednje straže niso dospele na te griče po planjavi od severa, temveč od vzhoda. Je bilo obkoljenje teh gričev od vzhoda strategično proračunljeno? Ne verjamem, mislim, da se je to storilo le iz taktičnih ozirnov. In vendar, kakor bomo videli, je bila ta poteza pravi ključ cele zmage.

Dva regimenta kavalarije, ki sta se pomikala spredaj po soteski, sta bila sprejeta z ognjem. Megla je vse skri-

vala in postajala je vedno gostejša, šrapneli so dežili povsod na okrog, a vedelo se ni, od kje prihajajo. Sicer pa niso povzročili veliko škode. Večina njih ni niti razpočila. Regimenta sta poskakala raz konje, se postavila v bojno črto in čakala, da se megla razgubi. Baterije na konjih, ki so sledile regimentom, so zavzele pozicijo in pričele odgovarjati tja v meglo.

Proti poldnevu se je megla nekoliko razšla in odkrila bregove hribov, a sovražnih baterij, ki so nadaljevale z brezuspešnim ognjem, ni bilo mogoče opaziti. V tem so se pa prikazale po vrhovih hribov, vztočno Kumanovega, na poti iz Egri Palanke mnogobrojne čete.

A te so bile le majhen del turške vojske. Timotska divizija, ki je vedno pritiskala od vzhoda, je prišla do kavalarije in se je razvrstila po gričih, ki so stali nasproti sovražnim pozicijam. Dokazano je, da je napravilo tu turško poveljstvo veliko napako. Turško poveljstvo je namreč pričakovalo sovražnika od severa, torej v oni smeri, v kateri so se Srbi pomikali, odkar so prekorčili mejo in v kojih glavna moč se je v resnici v isti smeri pomikala, a mesto od severa, se prikaže sovražnik od vzhoda. Zato so Turki sklepali, vsi v Kumanovem so temu priča, da ona armada, ki prihaja, ni srbska, temveč bulgarska, ali najmanj ona srbsko-bulgarska pod poveljstvom generala

Stepanoviča, o kateri se je že vedelo, da je zapustila Küstendil. In vendar je bila šele ena divizija prve armade premaknjena na vzhod in pomnožena z drugimi oddelki, vsem blizu 25.000 mož. Vnel se je boj in trajal ves popoldan. Velike turške rezerve so ostale brez posla, skrite v pričakovanju, da se vse srbske moči prikažejo. Turška artiljerija je prav po peklensko streljala, prav po živinsko — a nič zadela; tudi ono malo projektilov, ki je eksplodiralo, ni imelo nikakega uspeha. Samo dve bateriji sta streljali dobro, zato pa sta imela dva srbska regimenta, ki sta zasedla griče pri Pčinju, na katera sta streljali, velike izgube. Ta dva regimenta, 7. in 18., sta decimirana, a sta vztrajala cel dan, dasi nista mogla naprej prodirati. Imela sta okrog 600 mrtvih. Pri solnčnem zahodu se je posrečilo srbski artiljeriji na konjih priboriti si neko izvrstno višavo in izslediti pozicije sovražnih baterij. Nastal je grozen dvoboj. V eni uri je morala turška baterija umolkneti. V tem trenutku pa je bil veliki poraz že odločen. Srbska divizija je imela velike izgube, tako, da je bila prepuščena, da ima pred sabo mnogoštevilnega sovražnika, a da znaša njegovo število toliko, kolikor ga je v resnici bilo, si ni mogla misliti. Ze se je odločila, da se premakne proti dvem drugim divizijam, ki ste bili pa še daleč zadaj. Turško poveljstvo misleč, da ima ured sabo prve dele

vojska zavleče v zimo, zaigrajo vse dosedanje svoje uspehe, ako ne vzamejo čataldske črte in ako puste Turkom časa, da dobe novih čet iz Azije. Berolinski listi pišejo, da so izgubili Bulgari 95.000 mož, med temi je samo v enem boju padlo 700 akademikov, tako da bo Bulgariji sedaj silno nedostajalo ljudi za upravna mesta. Nekateri nemški listi gredo celo tako daleč, da trdijo, da je Bulgarija tako oslabiljena, da bi Turki, ako iz čataldske črte izpadejo, z dvema vojnima zboroma Bulgare lahko vrgli nazaj do Sofije. Kmalu bomo videli, koliko so vredni ti nemški upi. Srbske in grške čete se peljejo iz Makedonije proti čataldski črti, da jo forcirajo, ako bo treba.

Po nemških listih je sedaj tudi mnogo pisarjenja v mostovih preko Dunave. Nemški listi poročajo, da so na Dunaju aretirali bulgarskega dijaka Kalinkova, ki se je hotel odpeljati v Bulgarijo. Pri Osjeku so našli dinamično bombo. Poročila trdijo, da je dijak hotel pognati pri Dunaju v zrak donavski most in da so aretirali tudi dva Srba, ki sta hodila okoli donavskih mostov pri Dunaju.

Grška poročila.

Atene. »Agence d'Athenes« poroča: Poveljnik grške pomorske divizije v Egejskem morju poroča: Torpedni čoln št. 14, poveljnik Argyulos, je vdrl v pristanišče Aivaly in napadel neko turško topničarko. Ko so Turki opazili grško torpedovko, je turški poveljnik z mornarji zapustil topničarko, ko so prej v njo izpustili vodo. Oddelek grških mornariških vojakov je zasedel turško topničarko, a jo je moral zapustiti, ker se je začela potapljati.

Atene. (Oficielno.) Prestolonaslednik Konstantin, ki je divizijski general, je imenovan na predlog ministrskega sveta za višjega generala.

Atene. (Oficielno.) Dementira se londonsko poročilo, po katerem naj bi bili grški vojaki razgrajali proti judom. Anarhija, ki je v mestu vsled turškega poraza izbruhnila, je omogočila gotovino clemen-ton prirediti izgrede tako proti judom, kakor tudi proti kristjanom. Odkar se je pa uvedla grška uprava in po dohodu grško-krečanskih orožnikov vlada v Solunu najlepši red. Vsi inozemci v Solunu so se grškemu kralju in grški vladi zahvalili, ker se je v Solunu tako hitro zopet napravil red.

Rim, 25. novembra. Posebni poročevalec lista »Memento« poroča iz Aten: Grki nameravajo, ko zasedejo otok Mytilene, zasesti vse otoke v Egejskem morju.

Črnogorci.

Cetinje. Črnogorci hočejo nekoliko s svojimi močmi štediti, ne da bi osvobodnih postojank zapustili. Kralj Nikolaj se nahaja v Baru.

Rjeka. Ker se je poročalo, da poizkušajo Turki dobiti zvezo z Miridito, se je general Martinović umaknil iz Sv. Ivana di Medua in zbira svoje čete pred Skadrom.

vstočne srbsko-bulgarske vojske, se jih je balo, češ, da bo turško krilo še napadeno v smeri od severa od cele armade, ki prodira od Ristovca. Zato je namesto da bi vporabilo vso moč, ki jo je imelo na razpolago in srbsko divizijo uničilo, cel dan le odlašalo in pričakovalo vedno ono armado iz Ristovca; zvečer si je pa mislilo, da je že zamudilo pravi čas in zapustilo pozicije in se umaknilo na griče zapadno Kumano-vega. Armada kneza Aleksandra je bila pa še daleč in šele po brzem celonočnem maršu sta prispeli še ostali dve diviziji. Prišel se je boj, v katerega se je spustila samo ena srbska divizija; udeležile so se ga pa artiljerije vseh treh divizij.

To se je godilo v četrtek zjutraj. Turškemu poveljniku bi bilo še mnogoštevilne čete; a kakor vse kaže, se je bal tudi ta dan, da bi ne bil ogrožen od druge strani. A nekaj drugega bi bil moral vedeti turški poveljnik, da nima namreč več v rokah svoje vojske. Turške čete so zgubile pogum. Srbska artiljerija je porazila vse. Arnavti so hoteli že ponoči pobegniti. Turški častniki so se zelo slabo izkazali. Pa kako tudi ne? V garnizijah je njih najvažnejše opravilo: igra, pijača, ženska. Ko so prišli Srbi v Kumanoovo, pač niso mislili, da so pognali s svojimi 25.000 kar celo turško makedonsko vojsko v beg. Še-le v Skoplju, ko so medpotoma povsod naletavali na zapuščene turške baterije, so izvedeli, kaj se je zgodilo. Mislili so, da se je bitka šele pričela, a tu so se prepričali, da so že pri koncu.

Bitka pri Kumanoovem je bila v resnici le krvava praska, v kateri pa je bila ena cela vojska popolnoma porazena.

Rjeka. Uradno se poroča, da se v Lešu zaplenjeni turški blagajni ni nahajalo nič avstrijskega denarja. Zaplenjenih je 93 tisoč lir, ki so jih odposlali črnogorskemu finančnemu ministru v Cetinjah.

Kako je pred Skadrom?

(Izvirno poročilo »Slovenec« iz Cetinja.)

Pred Skadrom in okrog njega vlada popoln mir; vendar je mesto še vedno krog in krog obkoljeno, tako da z nobene strani ne more pričakovati dovoza hrane in vojne pomoči. Ako govori o vojskineh premirju ne bodo imeli uspeha — kar pa ni verjetno — se bo oblegovalna akcija nadaljevala. Način te akcije sedaj še ni znan; eni pravijo, da se bo vztrajalo pri obleganju, dokler se mesto samo ne poda, kar bi se moralo radi pomanjkanja hrane prej ali slej zgoditi, ker prebivalstvo že sedaj strada. Po drugi verziji se pa že sedaj vrše priprave za močan končni napad, ako bi se dogovori razbili. Napad bi se izvršil pod devizo: Skader mora pasti brez ozira na žrtve. Ta druga vest ima več verjetnosti, ker se je brzojavno naročil prostor za večino ranjencev, ki leže v bolnicah v bližini Skadra in katere pripeljejo na Cetinje. Vzrok temu je najbrže ta, da se namerava odločiti napad, pri katerem treba računati na številne žrtve.

A bilo kakor bilo, vsekakor smemo v najkrajšem času pričakovati preobrata. Sicer bi bil pa Skader že lahko v črnogorskih rokah, ko bi se ne bila zopet napravila pogrška.

Pred malo dnevi je dospela pred Skader srbska vojska pod poveljstvom generala Živkovića. — s 50 velikimi oblegovalnimi topovi. Poznavalci srbske armade trdijo, da bi bila srbska armada že davno gotova s Skadrom — toda Črnogorci jim napada na mesto niso dovolili! Zakaj? Zato, ker so Črnogorci ambiciozni trgovlanci in niso hoteli, da se jim kasneje očita, da so jim Srbi pomagali do Skadra, ki ga hočejo osvojiti s svojo lastno močjo! Lepa reč. Dolgo dovolj ga že osvajajo in sedaj ga pričakujejo kot sad dogovorov, namesto da bi se z bratsko srbsko pomočjo junaško zavzeli.

Srbsko prodiranje. — Ohrid zavzel. — Zekki in Felhi-paša.

Belgrad, 25. novembra. Iz Skopelja se poroča, da so pri Rezni padlega nekdanjega turškega poslanika v Belgradu, Felhi-pašo, pokopali srbski vojaki z vojaškimi častmi.

Belgrad, 25. novembra. Pripeljali so 861 ranjencev, ki so bili ranjeni v bitki pri Bitolu in pri obleganju Odrina.

Belgrad. Srbi so 23. t. m. zasedli Ohrid.

Berolin. »Lokalanzeiger« poroča, da je Zekki-paša padel v bitki pri Bitolu, po neki drugi govorici se je sam usmrtil.

Belgrad. Poročilo, da bi bil princ Arzen ranjen, je izmišljeno.

Budimpešta. »Ogrski kurir« poroča, da so v Belgradu radi špijonaže aretirane zavarovalnega agenta Jakoba Rotha po kratkem vojnosednem postopanju obsodili na smrt in ga v belgrajski trdnjavi ustrelili.

Belgrad. Tribuna javlja, da bo balkanska zveza zahtevala od Turčije milijardo kron za vojno odškodnino. Srbija bi dobila 350 milijonov kron.

Belgrad. Srbski moratorij je podaljšan za tri mesece.

Sprejem kralja Petra v Belgradu.

Belgrad. Srbski kralj Peter se je vrnil v soboto ob 10. uri 55 minut iz Skopelja s posebnim vlakom nazaj v Belgrad. Z njim se je vrnil tudi dvor in predsednik skupščine, Nikolić. Ko se je pripeljal kraljev poseben vlak na belgrajski kolodvor, so grmeli topovi in zvonili zvonovi zmagovitemu kralju v pozdrav. Množica je navdušeno klicala kralju »Živio!« Kolodvor je bil kralju na čast sijajno okrašen. Kralja so na kolodvoru čakali princesinja Jelena, princ Pavel, ministri in državni dostojanstveniki, duhovščina, na čelu ji metropolit, častniški zbor, ruski poslaniki in poslaniki zveznih balkanskih držav ter belgrajski občinski svet. Kralj jako dobro izgleda. Kralj zapusti železniški voz. Na peronu stoji častna stotinja. Godba zaigra srbsko himno. Kralj koraka ob fronti stotnije, ki si jo ogleda. Pred kolodvorom pozdravi kralja Petra belgrajski župan Davidović z daljšim govorom, v katerem izvaja, da se vrača kralj, ko je komaj mesec potekel, z zmagovitega vojnega pohoda srbske in zveznih armad. Ko se poleže vojni klic, bo kralj v novem ozemlju ščitil pravico, srečo, mir in blagoslanje v napredek svojih podanikov. Kralj odgovarja županu z daljšim govorom, v ka-

terem se zahvaljuje za izraz ljubezni, ki ga je globoko ganil. Vojne čednosti in samozatajevanje, ki ga je pokazala armada od pešca do generala, mora pohvaliti. Srbija je svojo dolžnost v balkanski zvezi pošteno izpolnila. Konča s klicem: Živilo srbsko ljudstvo in njegova armada! Društva so nato kralju poklanjala lavorove vence in srebrni venec z napisi osvojenih mest. Med navdušenimi ovacijami se poda kralj v cerkev, kjer se vrši zahvalna liturgija, iz cerkve se kralj poda v svojo palačo. Ceste so vse slavnostno okinčane. Ljudstvo ga povsod navdušeno pozdravlja. Pred kraljevo palačo ljudstvo neprestano manifestira. Kralj se dvakrat na balkonu zahvaljuje množici.

Belgrad. Ob slavnostnem sprejemu kralja Petra v Belgradu se je zelo opazilo, da je Belgrajski župan v svojem govoru tudi izvajal, da mora pripasti tudi Drač pod srbskega kralja in da je srbsko ljudstvo še za večje žrtve pripravljeno, če bi šlo zato, da bi postali uspehi slavnih zmag dvomljivi. Ko je belgrajski župan to izpregovoril, so ministri živahno klicali: Tako je! Kralj sicer Drača ni imenoval v svojem govoru, pač pa srbsko primorje.

Vojne priprave velesil. — Rusija, Nemčija, Francija.

Berolin. Rusija je baje res 24 zborov mobilizirala. Šest ruskih kavalerijskih divizij baje stoji že na galeški meji. Letnik, ki bi se imel odpustiti, je ostal v službi. Iz tega vsega se sklepa, da je mobiliziranih 1 milijon vojakov.

Praga. »Češko Slovo« poroča iz Berolina, da je Nemčija mobilizirala na ruski meji pet armadnih zborov in pozvala pod orožje 130.000 rezervisov.

Pariz. »Lokalanzeiger« poroča iz Parija: V soboto popoldne je predsedoval Fallieres seji najvišjega vojnega sveta. Vladni krogi trde, da ni šlo za trenutno nevarnost kake evropske kompikacije, marveč da se morajo izvesti že dolgo pripravljene predloge vojne uprave.

Pariz. Najvišji francoski vojni svet je sklenil, da ojači vojaštvo ob vzhodni (nemški francoski meji).

Berolin. Vest, da je Avstrija Rusijo vprašala, ali res in zakaj ukrepa vojaške priprave, se dementuje, ker bi tako vprašanje napetost le še povečalo.

Berolin. »Lokalanzeiger« poroča, da je izmišljeno poročilo, da pride načelnik pruskega generalnega štaba Moltke na Dunaj.

Diplomacija.

Frankfurt. »Frankfurter Zeitung« poroča z Dunaja: Napačno sodi, kdor misli, da je šlo ob obisku avstrijskega prestolonaslednika v Berlinu za politično vojaško sporazumljenje med Nemčijo in Avstrijo, ker je o tem vse jasno in če je morebiti še kaj manjkalo, se je izpopolnilo ob konferenci načelnikov obeh generalnih štabov. Pač se pa sodi, da hoče nemški cesar posredovati med Avstrijo in Rusijo, ker napetost, ki se kaže tudi v vojaških pripravah, dejansko vznemirja položaj.

Bukarešt. Rumunsko zunanje ministrstvo je uradno obveščeno, da pride predsednik bolgarskega sobranja Danev v Bukarešt. Njegov prihod se je le radi mirnih pogajanj pri čataldži nekoliko zakasnil, a ga ta teden v Bukarešti pričakujejo. V Bukarešti so s tem korakom bulgarske vlade jako zadovoljni. Upajo, da se razmerje Rumunije in Bulgarije utrdi, za kar se osobito poteguje novi minister Take Jonescu, ki smatra, da je prijateljstvo Bulgarije in Rumunije neobhodno potrebno.

Bukarešt. Rumunska vlada je zavzela zelo rezervirano stališče. Bukareški krogi sodijo, da bi bilo boljše, če bi Rumunija ne bila sledila dunajskim svetom. Pred šestimi tedni bi bilo mogoče se z Bulgarijo in z balkanskimi državami ugodno sporazumeti, kar bo zdaj zelo težavno.

Pariz. »Temps« poroča iz Rima: Kljub javnemu mnenju laška vlada stališča, ki ga je glede na Albanijo zavzela, ne namerava opustiti. V Berlinu dogovorjeni sklepi so glede na Albanijo merodajni in se bodo izpeljali, da si ta politika Italijanom ni všeč.

Pariz. Poučeni politični krogi zagotavljajo, da je Turčija pripravljena priznati avtonomijo Albanije. V pogajanjih Turčije s trozvezo zastopa Italija oba zvezna kabineta. Radi izpremenjenega položaja zadnji čas je Avstrija prisiljena postopati sporazumno z Berlinom.

London. »Pall Mall Gazette« poroča, da je Nemčija sporazumno z Avstrijo in z Italijo predlagala mednarodno diskusijo o vseh orientalskih vprašanjih, ki tičejo koristi Evrope.

Neodvisna Albanija.

Dunajski »Korrespondenz-Bureau« je razposlal na liste sledečo brzojavko: »Dunaj, 23. novembra. »Wiener Allgem. Zeitung« poroča iz Pariza, da je v Draču proglasil albanski voditelj Ismail Kemal beg v imenu vseh Albancev svobodo in neodvisnost Albanije.

Od zanesljive strani je pa dobil »Slovenec« sledeče poročilo: Albanski voditelj Ismail Kemal beg je sklical v Draču zborovanje, na katerem naj se izvolijo zastopniki. Do vol tve pa ni prišlo vsled velikanskih nasprotstev med navzočimi. Ves parjen se je podal Kemal beg iz Drača v Valono, kjer upa, da bo imel več sreče. Še več. Neodvisnost Albanije se skrajno upirajo pravoslavni Albanci.

Dnevne novice.

+ Mohorjani, spomnite se vsi svoje dolžnosti do domovine in prispevajte »Slovenski Straži«. V nobeni župniji naj na leto manj darov M. Mohorjancu — kajti naloge »Slovenske Straže« se niso zmanjšale, ampak povečale!

+ Nemško-madžarsko pobratimstvo. Nemški in nekateri poljski delegati so se v Budimpešti pri šampanjcu pobratili z gospodom Lukacsem in Tiszom ter sklenili, da se prisrčno razmerje nemškega in mažarskega naroda na podlagi dualizma obnovi. Gospod Lukacs se Nemcem zato v »Pester Lloyd« zahvaljuje. Gospode je združil »patriotizem«, kakor oni pravijo, strah pred Jugoslavlani, kakor bi mi rekli. Njihov patriotizem obstoji namreč v tem, da mora Avstrija ostati nemško-madžarska, Jugoslavlani pa moramo tej gospodi hlapčevati; če pa se tega branimo, nismo nič manj kot »velezdajalci«. Kljub temu pa vztrajamo.

Hrvati na tem, da pravi avstrijski patriotizem obstoja na pravičnosti napram vsem narodom — vzdrževanje nemško-madžarske prevlade pa je največja poguba za monarhijo. Nemci in Mažari, ki so zdaj sklenili v Budimpešti krvno zavezo, se bodo mogli kmalu prepričati, da so storili zopet le veliko politično neumnost, kakor so jih zadnja leta že dosti. Dočim je celo radikalec Mühlwert 17. t. m. v Komotavi dejal, da brez državnopravne izpremembe v zmislu trializma v Avstriji ne bo šlo naprej in je po Lodgeman izjavil, da ga ni v Avstriji resnejšega vprašanja kakor je jugoslovansko, se Dobernig družji z možmi, ki Hrvaško bičajo s škorpionji in mislijo, da s tem utrjujejo Avstrijo. Še »Grazer Volksblatt«, ki je hudo nemški, se to zdi zelo nevarno in nepremišljeno. Mi bi rekli, da je otročje — saj končno mora tudi pri Nemcih pamet zmagati, če hočejo sami sebi dobro.

+ Pastirski list o boju zoper alkoholne pijače je izdal za advent premilostni gosp. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič.

+ Strahovi na Dunaju. Pod tem naslovom poroča nedeljska tržaška »Edinost: Vsi dunavski amostovi na Dunaju so zastraženi z močnimi vojaškimi oddelki. Vojaške čete krožijo v bližini mostov. — V drugem dunajskem mestnem okraju so v nekem hotelu prijeli sumljivega moža, pri katerem so našli mnogo načrtov o avstrijskih trdnjavah.

+ Zlobne laži. V nekaterih dunajskih listih čitamo poročilo iz Belgrada, ki trdi, da vodi po Belgradu deputacije iz Bosne, Hercegovine, Hrvaške, Kranjske in južne Ogrske ter da te deputacije povsod burno pozdravljajo. Te laži so zlobne, a tudi prozorne. Te deputacije žive samo v fantaziji izvestnih dunajskih žurnalistov.

+ Hrvaški škofi za katoliške Arnavte. Na nedavni škofovski konferenci v Zagrebu se je med drugim razpravljalo tudi vprašanje, kako bi se v bodočih novih razmerah olajšal in zagotovil primeren položaj krščanskemu in zlasti katoliškemu prebivalstvu v arbanaskih pokrajinah.

+ Shod pri D. M. v Polju. Včeraj se je vršil pri D. M. v Polju shod tovarniškega delavstva, na katerem so govorili: poslanec Gostinčar, Ivan Gostinčar in Mejač. Govorili so o zadnjih dogodkih ter opozarjali delavstvo na važnost vzdrževanja miru.

+ Stavka v Vevčah. Tovarna isče baje v raznih krajih Gorenjske novih delavcev in jim obetajo dobre plače. Opozarjamo, da se o tem obvesti ljudstvo, da nihče ne pride v Vevče, dokler traja stavka. Torej ne verujte raznim agentom!

+ Užitiški zakup. Dežela je na dražbi pridobila užitiški zakup v okrajih Trebnje in Cerknica.

+ Poročilo se je v Trstu g. Stanislav Detela, blagajnik trjovske obrtne zadruge, z gđeno. Adefo Grmekovo.

+ Jurčič v angleščini. Dnevnik »Herald« v Dulutku v Ameriki je pričel priobčevati prevod Jurčičevega »Jurij Kozjaka«. To Jurčičevo povest je pod naslovom »The Adventures of George Kozjak« prevedel v angleščino naš rojak Ivan Movern, doma iz vasi Črešnjavec pri Semiču.

— Stroj za glasovanje nameravajo upeljati v avstrijski državni zbornici.

»Slov. Straža« potrebuje pomoči!

Pred vsakim poslančcem bodeta na pulti dva električna gumba, eden z napisom »da«, drugi z napisom »ne«. Poslanci bodo pri glasovanju pritisnili na poljubni gumb in na steni, kjer bodo številke vseh sedežev, se bode pokazal rezultat glasovanja.

— **O požaru v Gradežu** poročajo laški listi, da je zgorel »Hotel Lido«, poslopje 5 nadstropij. Škoda znaša 200.000 kron. Domneva se, da je zanetila ogenj zlobna roka.

— **Pogorela** je v nedeljo zjutraj ob štirih, dne 24. t. m., žaga na Fužini poleg graščine na Mirni, last graščaka g. Karola Mulleya. Mirnski gasilci so bili kmalu na mestu požara in ubranili, da ni pogorela poleg stoječa mlatilnica, imenovana »mašina«, ki je precej velike poslopje z mlatilnim strojem, ki ga goni vodna moč.

Poučbe kinematografske predstave uvedejo v pariških šolah. Tudi v Avstriji nameravajo uvesti v šolah pouk s pomočjo kinematografa.

— **Novice iz Amerike.** Ustrelil je v Duluth, Minn., rojak Jakob Gaberšek rojaka Vincenca Goloba. Golob je pobegnil. — V Ralphonu, Pa., je eksplodiral smodnik v kompanijski hiši in usmrtil štiriletnega sina in 12letno hčerko Frana Požuna. — V Chelan, Wasch., je ubilo med delom rojaka Josipa Pelosa, p. d. Koleša, rodom iz Velike Mirne na Primorskem. — V Clevelandu je povozil in usmrtil vlak rojaka Henrika Ozinka, p. d. Citrarja. Ponesrečil se je na poti na lov. — S samoumorilnim namenom si je streljal v glavo v Gilbertu 31 let stari John Shustar iz Podgore pri Dobrem polju. Ranjen ni smrtnonevarno. — V Gilbertu se je poročil Ignacij Gostič, doma iz kamniškega okraja, z Nežiko Tomšič, rodom iz Loža.

Najden utopljenec. Danes zjutraj so našli v Gradašici nad Kolezijo plesarskega pomočnika Ivana Rožiča. Navedenec si je slekel obleko ter jo položil na bregu, potem pa šel nag v vodo. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **Za domovino v boj.** 300 Srbov se je peljalo v soboto zvečer ob pol 7. uri skozi Ljubljano borit se za domovino. — Danes ob pol 1. uri ponoči se je skozi Ljubljano peljalo zopet okoli 300 Srbov in okoli 300 Bulgarov.

— **Iz Bohinjske Bistrice.** Za sankanje silno malo zanimanja. Zadnje nedeljo jih je prišlo celih 5 na sankališče. Našim otrokom, ki za tistih par vinarjev prenašajo sanke, škoduje na zdravju, se večkrat prehlade, pa tudi marsikaj vidijo in slišijo. Stariši pazite na družbo otrok. — Začeli so prevažati les iz hribov in gora, seninec še dosti dober. — Sobotne številke »Slovenca« pride k nam 100 izvodov, kar trgamo se zanj, tako nam je pri srcu. Oglašajo se tudi novi naročniki na »Domoljuba«. Tako se zavedamo svoje dolžnosti do katoliškega tiska. — Vsi občinski odborniki so pri zadnji seji na dopis visokega deželnega odbora silno možato nastopili proti plesu ter naročili g. županu, da naj kar najstrožje postopa glede plesnega dovoljenja. — Jako velikodušno se je izkazal odbor ter dovolil podporo za razne dobre namene. Vse seje našega odbora pa tako jasno pričajo, kako zelo pri srcu je odbornikom kmet, za kmeta dela, zanj vse žrtvuje. Vsa čast in hvala!

POROTNE OBRAVNAVE V LJUBLJANI

so se danes pričele. Dopoldne je bil obsojen 24 letni Jakob Ferlič, pristojen v Tratu, ki je z lopato ubil Franceta Hitija. Ferlič je bil obsojen na tri in pol leta težke ječe.

NEMŠKI CESAR PIŠE SULTANU.

Turški poslanik v Berlinu je obiskal nemškega cesarja, ki je izročil poslaniku lastnoročno pismo sultanu.

NEMIRI V SERESU.

Iz Aten poročajo: V Seresu so izbruhnili nemiri. Bulgarske čete so streljale na množico. Baje je ustreljenih 500 oseb.

PROROKOVANJA ZA LETO 1913.

Madame de Thebes je izdala svoja običajna proročanja za prihodnje leto. Francozom prorokuje, da bo francoski narod leta 1913 doživel velike stvari. Prorokuje, da pride leta 1913 nemški cesar v Pariz, pa ne kot suveren. Francozi sedaj mislijo, da pomenijo te besede, da bo leta 1913 prišel nemški cesar v Pariz kot francoski vjetnik. Madame de Thebes prorokuje drugo devico orleanško, drugo lotriško mladenko, ki se pa končno poroči. Neka južna država spremeni vladarja. Poljska doživi nekaj velikanskega. Bulgarija doseže izvanredne cilje, ako gotovi črni oblaki, katere vidi prerokinja vzhajati v orientu, ne napravijo konca zmagoslavju poletu nove carevine. Madame de Thebes prorokuje končno nekaj potresov ter prorokuje, da bo neki tlačeni narod dobil leta 1913 svobodo. Treba bo čakati vsaj eno leto, da

bomo videli, koliko bo od teh prorokovanj resnice.

Telefonska in brzojavna poročila.

ROK SEDMIH DNI?

Sofija, 25. novembra. Bulgarska vlada je baje stavila Turčiji ultimatum sedmih dni, da sprejme vse pogoje zaveznikov. Ako Turčija negativno odgovori, bodo tako bulgarska kakor srbska in grška armada korakale v Carigrad. Grki se že pripravljajo skupaj z bulgarsko zapadno armado, da iz Gallipolija vun napadejo Dardanele.

Carigrad, 25. novembra. Novoimenovani mirovni posredovalec trgovinski minister Rešid - paša je odpotoval v glavni stan.

Dunaj, 25. novembra. »Zeit« hoče vedeti, da se je sklenilo premirje za osem dni. Ta vest se zdi neverjetna in se domneva, da se pogajanja nadaljujejo, dokler se ne pride do miru ali pa do novega boja.

Sofija, 25. novembra. Pri enem vojaku, o katerem se je sumilo, da je na kolero obolel, se je kolera zdaj res konstatirala. Vojaka so skrbno izolirali.

Carigrad, 25. novembra. Ker se nahaja glasom turških poročil turška armada v izbornem stanju, bulgarska pa v jako slabem, hoče Turčija vztrajati na tem, da čataldske črte ne zapusti in obdrži tudi velik del odrinskega vilajeta.

SRBSKO POROČILO O DOGODKIH PRI ČATALDŽI.

(Izvirno poročilo za »Slovenca«.)

Mustafa Paša, 24. novembra. Na Čataldži se bje že štiri dni boj. Tu v Mustafi Paši ne moremo vedeti, kakšen bo uspeh, toda gotovo je, da bo ta bitka odločilna tudi za Odrin. Ako Bulgari ne zmagajo in ne očistijo poti do Carigrada, potem je zelo lahko mogoče, da bo med bulgarskimi vojskovodji zmagala tista struja, ki zahteva, da se Odrin naskoči in uniči turška vojska in mesto. Na Čataldžo je torej obrnjena vsa pozornost. Ako naši zavezniki tam ne bodo uspeli, potem bodo oblegovalci udarili na Odrin, zatem pa na Carigrad, ki se v nobenem slučaju ne more braniti.

GRŠKI USPEHI. — TRANSPORTIRANJE BULGARSKIH VOJAKOV NA VZHOVNO BOJIŠČE.

Atene, 25. novembra. (Oficielno). Bulgarska 7. divizija, ki se je dozdaj nahajala v Solunu, se prevaža z grškimi ladjami v zaliv Xeros, da napade Gallipoli in začne prodirati proti Dardanelam (katere hoče tudi grško brodogradnja napasti). — Turška garnizija na otoku Mytilene se je razkropila v notranjost dežele. Ko so grški pomorščaki neke torpedovke šli na kopno po vodo, jih je turški oddelek zavrtno napadel. Grki so Turke s torpednimi topovi zapodili. Poveljnik egejskega brodogradnje je zasedel mesto Plumori na mytilenskem otoku in turške uradnike zaprl. Sicer pa divja na egejskem morju vihar. — Pri Janini je 500 mož močni turški oddelek napadel grški oddelek. Turki so bili zapodeni nazaj in so 200 mož izgubili.

Carigrad, 25. novembra. Za poveljnika čet na gallipolskem polotoku je imenovan Targut Šefket paša, da odbije napad na dardanelske forte.

PRED SKADROM SE BOJI NADALJUJEJO.

Rijeka, 25. novembra. Bombardement Skadra se je zopet z vso silo začel.

POLOŽAJ NA SRBSKEM BOJIŠČU.

Belgrad, 25. novembra. Od Veleša do Lerina na eni in Ohrida na drugi strani je vsa zemlja Turkov izčiščena. Prebivalstvo je navdušeno za Srbijo. V Bitolju so najbolj veseli Grki, ker so bili Turki, predno je došla s severa srbska armada, neki grški diviziji pri Banici na jugu odvzeli 12 topov in jih pripeljali v Bitolj, vsled česar so grški prebivalci bili zelo pobiti.

KAJ JE Z DRAČEM?

Dunaj, 25. novembra. Dočim »Südsl. Korr.« poroča, da se ima v kratkem izvršiti zavzetje Drača po srbskih četah, se iz Belgrada zopet javlja, da je Drač že zavzet. Treba je na vsak način čakati oficialnega poročila. Gotovo pa je, da se pred Dračem nahajajo tri grške križarice, ki bodo Drač obstreljevale, ako bi se Srbom preveč upirali.

Belgrad, 25. novembra. Vest, da se je Srbiji mesto Drača ponudila Valona, je abotna nemška pravljica.

Dunaj, 25. novembra. Pred Dračem se ne nahajajo nobene avstrijske bojne ladje.

PODROBNOSTI O POHODU SRBOV V LEŠ.

Leš, 25. novembra. Poveljnik srbske divizije, ki je iz Djakova skupno z 2000 Crnogorci pod Vukotičem prodrli do Leša, je opisal strahote pota skozi Malisijo. Sneg je bil ponekod meter in pol visok, hudourniki so ogrožali steze, skale z ledom pokrite, več vojakov, ki niso mogli mrazu in gladu prenesti, se je vrnilo, večji del pa je prenesel vse muke, samo da vidi more. Blizu Muete pri vasi Čiafagurgi, kjer se

sta odcepi na eno stran v Skader, na drugo v Leš, je Srbe napadlo 2000 Osmanov in mohamedanskih Arnavtov, ki so bili Drin prepluli na brodovih. Razvila se je enourna bitka, v kateri je srbska gorska artiljerija vse Turke do zadnjega uničila, begunci so pa v Drinu utonili.

ALBANIJA.

Dunaj, 25. novembra. »Wiener Allg. Ztg.« poroča iz Bukarešte, da je odpotoval v Albanijo pretendent princ Ghika. V Albanijo se poda tudi derviš Ima, ki pa meni, da bo zasedel albanski prestol inozemski princ. Derviš Ima se poda preko Dunaja in Trsta v Drač ter odtod v Elbassan, kjer se bo vršil albanski narodni zbor.

ODLIKOVANJE ŠURKI-PAŠE.

Carigrad, 25. novembra. Turškemu poveljniku v Odrinu, Šurki-paši, bo podeljen naslov »Gazi«, t. j. nepremagljivi.

TURŠKI TOPOVI V BELGRADU.

Belgrad, 25. novembra. V Belgrad so pripeljali del turških topov (14), ki so jih Srbi zaplenili na Prilepu in pri Bitolju; zraven tudi vozove z municijo. Belgrajčani so plen z zadovoljstvom ogledovali.

ODRINSKI IN BITOLJSKI RANJENCI.

Belgrad, 25. novembra. V Belgrad sta dospela dva polna vlaka ranjencev: eni od Odrina, drugi iz Bitolja.

PRVA SODNA RAZPRAVA V SKOPLJU.

Skopje, 25. novembra. Pred srbskim vojnim sodiščem v Skoplju se je 22. t. m. vršila prva razprava proti Dimči Trepevu in štirim tovarišem radi plenjenja. Kot tožniki so nastopili trije oškodovani skopeljski mohamedanci. Tožencem se je dokazalo, da so preoblečeni v turške vojake in pod pretvezo, da delajo na višji nalog, oplenili domove treh mohamedancev. Dimče Trepev je bil obsojen na 15 let, ostali na 12 in 10 let ječe.

AFERA PROCHASKA.

Praga, 25. novembra. »Narodni Listy« so dobili od jako poučene strani informacije, da imajo srbske oblasti v rokah dokumente, kateri bi opravičevali, da bi bil Prochaska prišel pred vojni sod. Prochaska da je istinito organiziral vse krvavi odpor proti srbski armadi v Prizrenu. Prochaska se baje še vedno ondi nahaja.

PRIPRAVE RUSIJE.

Peterburg, 25. novembra. Tu se govori, da bo ministrstvo odstopilo in da postane šef novega kabineta Samarin, velik slavjanofil. Priprave za mobilizacijo so vse gotove. Na kolodvorih so vlaki pripravljeni in vse lokomotive pod paro. Skozi Varšavo odhaja vojaški transport za transportom. Tudi črnomojsko brodovje je v vojnem stanju.

PRVO OFICIELNO PRIZNANJE RUSKIH VOJNIH PRIPRAV.

Krakov, 25. novembra. Brzojavna agentura v Varšavi naznanja, da se je vsled prometnih posebnosti moral osebnosti in tovarni promet na progi Varšava — Dunaj omejiti.

ITALIJSKA POLITIKA.

Pariz, 25. novembra. »Journal des Debats« pravi, da se da politični program Italije izraziti s formulo: »Avtonomija Albanije in politična ter gospodarska neodvisnost Srbije«. Ako bi Avstrija postavila brezpogojno zahtevo, da se ima avtonomija Albanije razumeti tako, da Srbija ne dobi nobenega takega izhoda na morje, ki bi jo napravil politično in gospodarsko od Avstrije neodvisno, Italija a Avstriji ne bo mogla slediti. Iredentisti sicer laško vlado napadajo, a kakor še vedno, tudi topot vlada in javno mnenje drug drugga podpirata. Italija navidez Avstrijo podpira, ker bi ji ne bilo prav nič nevšečno, ako bi med Avstrijo in Srbijo, oz. Rusijo nastal resen konflikt, ker bi tedaj Italija mogla še več dosčeti, n go si danes sama želi. Obenem pa vzdržuje Italija prijateljske zveze s Srbijo in so vsi glasovi o korakih laškega poslanika v Belgradu izmišljotina nemške žurnalistike.

SRBIJA OSTANE PRI SVOJEM.

Belgrad, 25. novembra. Govori se, da je srbska vlada avstrijskemu poslaniku Ugronu včeraj izjavila, da mu bo oficialno odgovorila, ko se bodo sklenili dogovori s Turčijo. Vprašanje jadranskega pristanišča pride pred evropsko konferenco. O popuščanju Srbije nasproti Avstriji ni v tem pogledu nobenega govora.

BOJEVITI GLASOVI.

Peterburg, 25. novembra. »Novo Vreme« piše, da mora diplomacija nujno intervenirati, da se ne oropajo balkanski narodi njihovih zmag. — »Utro Rossij« piše, da sta oficialna in neoficialna Rusija edini, da se ne sme dopustiti, da bi avstrijska diplomacija nad balkanskimi državami triumfirala. — »Birževija Vjedomosti« piše, da morajo v Berlinu misliti na to, da sta balkanska zveza in tripelentna faktor, s katerim treba resno računati.

Pariz, 25. novembra. »Matin« prinaša mnenje belgrajskih krogov, ki izjavljajo, da

more Avstrija svoje stališče uveljaviti le z vojsko.

NEMŠKA POROČILA ZOPET DEMENTIRANA.

Pariz, 25. novembra. Vest, da je ministrski predsednik Poincaré interveniral naj Srbija zavzame glede jadranskih pristanišč zmernejše stališče, se demantira in izjavlja, da je Poincaré govoril s srbskim poslanikom izključno le o vprašanju kaptulacijah konzulov v Stari Srbiji.

RUMUNSKO - BULGARSKA POGAJANJA.

Bukarešt, 25. novembra. Med Rumunijo in Bulgarijo so pogajanja v polnem teku. Predsednik bulgarskega sobranja Danev, kateri jih od strani Bulgarije v Bukareštu vodi, pride baje tekom tega tedna zopet na Dunaj, da Avstrijo o njihovem rezultatu obvesti.

TURČIJA V BALKANSKI ZVEZI?

Sofija, 25. novembra. Govori se, da se namerava Turčijo in Rumunijo pridobiti za balkansko zvezo, da bi se tako Avstrija in Nemčija popolnoma izolirali. Baje je to glavni predmet pogajanjem pri Čataldži. Albaniji bi se dala avtonomija, ki bi popolnoma eliminirala vpliv Avstrije.

VAŽNE KONFERENCE NA DUNAJU.

Dunaj, 25. novembra. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand, ki se je bil včeraj vrnil iz Berlinu, se je takoj podal v avdienco k cesarju in mu o rezultatu svojega pota poročal. Nato je bil sprejet od cesarja v avdienci minister za zunanje zadeve grof Berchtold.

ZADNJE DUNAJSKO POROČILO O POLOŽAJU.

Dunaj, 25. novembra. V informiranih krogih se označuje diplomatska situacija kot neizpremenjena. O Prochaski še ni nobenega poročila, ker dospe konzul Edl šele danes ali pa tudi šele jutri v Prizren. Glede pristaniškega vprašanja ni dala Srbija še nobenega odgovora. Danes so bile razširjene vesti, da je Nemčija stavila predlog, kako bi se omogočil avstrijsko-ruski sporazum, od merodajne strani se pa to demantira. Borza posluje slabo.

SRBSKA VLADA SKLENE KONKORDAT Z RIMOM?

Belgrad, 25. novembra. Vladna »Samouprava« svetuje, naj bi se med Srbijo in Vatikanom v zadevi avtonomije katoličanov, ki prebivajo v osvojenih zemljah, sklenil konkordat.

TEH SE PA BOMO USTRAŠILI.

Dunaj, 25. novembra. Danes je sklicalo »Nemško gospodarstvo društvo« protestni shod zoper jugoslovansko obstrukcijo. Govorili bodo: Bachmann, Dehmel, Denk, Einspinner, Friedmann, Ganser, Kraft, Licht, Wedra in Markhl.

DALMACIJA PROTESTUJE IN SLAVI BALKANSKE ZMAGE.

Zader, 25. novembra. Danes se je vršil v deželni hiši shod vseh hrvatskih državnih in deželnih poslancev. Za predsednika je bil izvoljen Čingrija, za podpredsednika Prodan. Govorili so: Trumbić, Baljak, Smolaka in Drinković. Sprejela se je resolucija, v kateri se slave sijajne zmage balkanskih držav in se povdarja, da so vse stranke v Dalmaciji pripravljene, braniti domovino pred sistematičnim tlačanjem jugoslovanskega življa v monarhiji ter se izraža nada, da se bodo vsi Jugoslovani te države združili. Po shodu sta se peli hrvatska in srbska himna. Obenem so se vršile izredne seje vseh dalmatinskih občinskih odborov. Manifestacije na ulici so na željo poslancev izostale.

ZOPETNA JUGOSLOVANSKA DIJASKA DEMONSTRACIJA NA DUNAJU.

Dunaj, 25. novembra. Danes opoldne je korakala grupa jugoslovanskih dijakov od univerze proti parlamentu. Nemški listi trdijo, da se je klicalo: »Živela Srbija!« Policija je dijake razkropila ter štiri aretirala in izročila deželni sodniji.

TUDI LAHI DEMONSTRIRAJO.

Dunaj, 25. novembra. Laški dijaki so kljub prepovedi rektorata položili na spomenik Musaffije venec z laškim napisom in nato pojoč nacionalne pesmi odkorakali proti parlamentu. Policija je dijake razkropila in deset aretirala.

TUDI NA ČEŠKEM SE DEMONSTRIRA.

Přibram, 25. novembra. Prebivalstvo je napadlo nemške dijake, ki so priredili demonstrativen bumel. Nemške dijake je ščitilo orožništvo.

NOV POSLOVNIK ZA DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 25. novembra. Jutri predloži vlada državnemu zboru nov poslovnik.

OGRSKA OPOZICIJA.

Budimpešta, 25. novembra. Danes se je vršila seja ogrskega parlamenta. Topot vojaštvo zbornice ni cerniralo. Opozicijo so zavrnili policisti. Seja je bila kratka in neinteresantna. Opozicija je sklenila, da se ne poda več korrporativno v zbornico.

KRVAVA DEMONSTRACIJA ZA MIR V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 25. novembra. Včeraj je bil napovedan socialno-demokratski shod zoper vojsko. Zbralo se je 3000 udeležencev. Ko ob 2. uri še ni bilo sklicateljev, je množica začela sama klicati: **Živela republika!** in podobno. Ko je došel vladni zastopnik, ga je jela množica zasramovati. Čuli so se tudi vzkliki zoper Tiszo! Zastopnik vlade je pozval k miru, a ko množica ni hotela poslušati, je shod, ki se še začel ni, razginal in pustil dvorano izprazniti. Na cesti je prišlo do spopada s policijo. Demonstranti so metali na policijo kamene in streljali nanjo iz revolverjev. **Množi a je usrelila nekemu policistu konja in 12 policistov ranila. Policija je množico z nelo sabljo razgnala in 86 oseb aretirala.**

RUSKO - KITAJSKI SPOR.

Kolin, 25. novembra. »Kölnische Zeitung« poroča, da položaj na Kitajskem dela ruski vladi velike skrbi. **Kitajska mobilizuje.** Tudi Japonska dela vojaške priprave in podpira Kitajsko. (Med Kitajsko in Rusijo vladajo res napete razmere, a v tej obliki so vendarle najbrže le pobožna nemška želja.)

VELIK KRAH.

Dunaj, 25. novembra. Faliral je bankir Bachrach. Pasiva znašaja dva milijona.

SODBA O NAŠI ZUNANJI POLITIKI.

Ponatiskujemo dobesedno točno po stenografskem zapisniku najznačilnejši odstavek iz govora posl. Vrstovška v poslanski zbornici: »Avstrijska vilajeta Spodnja Štajerska in Koroška, oziroma njih prebivalstvo, nima v uradu in v šoli prav nobene jezikovne pravice. Slovence se zatira pred sodiščem, da bi se izobrazili, se jim ne da potrebnih učnih zavodov. Davki se pa izterjajo na način, kakor še nikdar poprej; ljudstvo ječi pod bremenom pravic, pa nima prav nobenih in se tudi ne more prosto razvijati. Nahaja se v istem pomilovanju vrednem položaju, kakor njegovi rodni bratje v balkanskih vilajetih. Tukaj je torej treba najpoprej napraviti red, tukaj v lastni deželi naj reformira vlada. Koroško in Štajersko naj dobiha od nas v Avstriji reforme, sicer bi znalo proti tako daleč, da si bo dovolila Turčija okupacijo teh avstrijskih vilajetov, da potem izvede potrebne reforme. Tudi boste razumeli, da imamo mi do teh-le zastopov ravno toliko zaupanja, kakor so ga svoj čas imela razna balkanska plemena na Balkanu do novih, modernih zastopstev Turčije. Umeli boste torej, kje tiči vzrok ostrejšega nastopa našega kluba. Govoril sem danes o oficijozni Avstriji; hočem se dotakniti le še enega vprašanja, ki je postalo aktualno, namreč albanskega vprašanja, da še enkrat predočim naši oficijozni Avstriji v tem vprašanju še drugo blamažo. Naenkrat pišejo listi, da se mora varovati samostojnost Albanije. Oficijozna Avstrija se poteguje na vse pretege za to in tudi listi velikih avstrijskih strank temu pričujejo. Gospoda! Ključem vam v spo-

min interpelacijo našega klubovega tovariša dr. Kreka pred nedavnim časom glede Albanije, ki je opozarjala oficijozno Avstrijo na razmere tam doli. Takrat so se ironično smejali tej interpelaciji. Danes se pa ravno tisti, ki so se takrat smejali, najhujše potegujejo, da priskoči oficijozna Avstrija Albaniji na pomoč. Zdaj imajo naenkrat srce za Albanijo, sedaj, ko bi imela priti pod Srbijo. Poprej, ko je ječala pod turškim polumesecem, so imeli za takšne akcije le samo posmehovanje. In kako si neki še predrznejo v Avstriji z ozirom na vse pritožbe, katere naštevajo Jugoslovani, se tako daleč spozabiti, da se hočejo vsiliti za zaščitnika druge države, ali drugega naroda, kakor je Albanija? Da, kako se bo šele godilo Albaniji, ker je že več kot dovolj dokazano, kako se godi v tej državi Hrvatim in Slovencem? Gospoda! Priznali so vsi, da sličnih razmer, kakor vladajo na Hrvaškem, niti na Turškem ni. Albanci so se, če so hoteli, pod Turčijo bolj prosto razvijali, kakor Jugoslovani v tej oficijozni Avstriji; sedaj pa pridejo z neverjetno — skoraj bi rekel predrzno domišljavostjo in se prištevajo rešiteljem in zaščitnikom Albanije, zatrjujoč, da se bo poskrbelo, da nastane v Albaniji mir in da je treba skrbeti za napredek Albanije. Gospoda! Bližje bi vendar bilo za vsako vlado in za vsako oficijozno Avstrijo, da obrne to varuštvo, ki se ga sedaj vsiljuje Albancem, nam Hrvatim in Slovencem na jugu države. (Pritrjevanje.) Iz tega pa sledi prepričanje, da je naša zunanja in notranja politika le velika hinavščina v prid nemštvi, v prid nemško-nacionalni in mažarski nadvladi! To pribijem in končam. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Ljubljanske novice.

Ij Ljubljančanke! Prihitite jutri ob osmih zvečer v velikem številu v »Ljudski dom« k javnemu predavanju S. K. S. Z. Predava gospa Ivanka Klemenčič: **O balkanskem slovanskem ženstvu.** Vstop prost.

Ij **Balkanski odsek** Apostolstva sv. Cirila in Metoda ima jutri ob pol osmih zvečer posvetovanje v Alojzijevišču, I. nadstropje.

Ij **Pri cerkvenem koncertu**, ki ga priredi Cecilijino društvo za stolno župnijo v Ljubljani v stolnici v sredo, 27. t. m., ob pol osmih zvečer, se bo nudila zopet enkrat vsakomur ugodna prilika slišati nove stolne orgle, dovršene meseca februarja tega leta od domačega mojstra, g. Ivana Milavca. Največje in najpomembnejše delo, ki se bo izvajalo pri tej priliki, je Rheinbergerjev koncert za orgle v G-molu, ki ga bo izvajal g. profesor Franjo Dugan iz Zagreba in oddelek orkestra »Slovenske Filharmonije«. Tudi ostale orgelske in pevске točke so jako lepe in bo cenjeno občinstvo tudi od njih imelo brezdomno najplemenitejši vžitek. Vstopnice za koncert se prodajajo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Ij **Osebna vest.** V službovanje v notranje ministrstvo je odpoklican komisar g. pl. Andrejka.

Ij **Umrli** je danes v deželni bolnišnici 24 let stari trgovski pomočnik pri Krisperju Ivan Detter. Pred dnevi je na svojem domu kuhal s kuhalnim aparatom, ki mu je eksplodiral. Pri tem je Detter dobil take opekline, da je danes vsled opeklin umrl.

Ij **Črnogorci v domovino.** Od del pri kanalu v Ljubljani je bilo v soboto zopet mnogo Črnogorcev poklicanih domov. Tukaj so uredili svoje stvari in odpotovali.

Ij **Turški vjetniki m'mo Ljubljane.** Danes ponoči se je mimo Ljubljane peljalo pet železniških vozov turških vjetnikov iz tripolitanske vojske. V štirih vozovih so bili turški prostaki, v enem pa turški častniki. Italija jih je sedaj vrnila Turčiji. Iz vozov ni smel izstopiti noben Turčin. Na kolodvoru je bilo polno orožnikov. Do konfliktov med na kolodvoru navzočimi Bulgari, Srbi in Turki ni prišlo. Nedavno je bilo v Trstu drugače. Ondi so srečali na ulici Bulgari Turke. Bulgari niso rekli Turkom besedice, samo pesti so vzdignili in pričeli mahati po Turkih. — Dodatno se nam poroča, da je bilo v zaprtih vozovih 149 Turkov, med njimi 12 častnikov.

Ij **Poročil** se je včeraj igralec slovenskega gledališča g. Skerbinšek z gdčno Vidmarjevo.

Ij **Iz gledališke pisarne.** Jutri v torek se za par-abonente uprizori Drégelnjeva štiridejanska komedija »Če Irak dobro pristoji«. V sredo izven vsakršnega abonenta druga ljudska-kronska predstava. Začetek ob osmih zvečer. Uprizori se Sudermanova drama »Tiha sreča«. V četrtek »La Traviata«.

Ij **Opera »La Traviata«** se je v našem gledališču v soboto zvečer in v nedeljo popoldan pela z uspehom, ki je onega prve predstave daleko nadkrilil. Zlasti se je tenorist g. Vondra pri reprizah tako ugodno razvil, da je bil po vsej pravici izdatno udeležen na toplem priznanju, ki je uprizoritive spremljalo od dejanja do dejanja. »La Traviata« na našem odru zasluži, da še nekajkratov privabi občinstva za polno hišo.

Ij **Umrli so** v Ljubljani: Martin Slivnik, delavec, 73 let. — Marija Zadar, posestnikova hči, 10 let. — Helena Kastrun, žena železniškega delavca, 54 let. — Marija Potokar, posestnikova žena, 77 let. — Viljem Gričar, delavec, 64 let. — Ivan Tomc, preužitkar, 70 let. — Janez Cerar, občinski ubožec, 63 let. — Marija Lužovec, žena tovarniškega delavca, 43 let. — Gregor Kastelec, prevoznik, 32 let. — Jera Mrak, žena vopkojenega železniškega čuvaja, 66 let. — Franc Ocepek, delavec, 17 let.

Ij **Izpred sodišča.** Radi tatvine je bil obsojen zasebni uradnik Adolf Antončič na pet mesecev ječe.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 25. novembra 1912.
Pšenica za april 1913 12:10
Rž za april 1913 11:60
Oves za april 1913 11:20
Koruza za maj 1913 7:91

: Naročite „Slovenca“ :

Vsled silnega udarca globoko potrta javlamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, brat, nečak in stric gospod

Anton Kordiš,

trgovec in posestnik ter blagajnik posojilnice v Travniku

vsled nenadne nesreče preminul v 39. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek dne 26. t. m. ob 10 uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče sv. Barbare.

Svete maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi svetega Lenarta.

Dobrega pokojnika priporočamo v pobožno molitev.

Loški potok, 24. listopada 1912

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Stejem si v dolžnost izreči tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so s svojo ogromno udeležbo pri pogrebu izkazali zadnjo čast blagemu gospodu župniku

Anton Peterlinu.

Predvsem se zahvaljujem milostljivemu g. proštu, preč. duhovščini, prelag. g. dvor. svetniku, okr. glavarju baronu Rechbach-u, kakor tudi vsem zastopnikom slavnih c. kr. uradov, blag. g. novomeškemu županu Karol Rosmanu, načelniku novomeške garde blag. g. Bergmanu, domačemu, polnoštevilno zbranemu občinskemu zastopu, šolskim vodstvom itd. — Naj se mi oprusti, da ne morem vseh odličnih gospodov osebno imenovati. Vsem: Bog plačaj!

Šmilbel pri Novem mestu, 22. novembra 1912.

Anton Kastelic,
župni upravitelj.

3708

Na prodaj je godbeni avtomat

ki še dobro svira, po nizki ceni. Več pove **FRANC ARH**, posestnik in gostilničar 3711 v Bohinjski Bistrici.

Tvrška Ant. Krisper tem potom vljudno naznanja, da je umrl nje uslužbenec, gospod

JAN DETTER

po kratki, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb se vrši danes, dne 25. novembra ob 4. uri popoldne iz tukajšnje deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. novembra 1912.

3710

Št. 862/pr.

Razpis službe.

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 19. novembra 1912 razpisuje se pri mestni zastavljalnici služba

cenilca dragocenosti in efektov

z letno plačo K 1600.—

Službo nastopiti je takoj.

Od prosilcev za to službo zahteva se, da so izučeni zlatarji, da nimajo svoje lastne obrti in da si prisvoje sposobnost za cenitev efektov.

Pri nastopu službe je položiti kavicjo v znesku K 1000.—

Pravilno opremljene prošnje z dokazili o dosedanjem službovanju ter o vsposobljenosti za razpisano službo vložiti je najkasneje

do 14. decembra t. l.

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Prekasno vložene ali nezadostno opremljene prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 21. novembra 1912.

3709 (2)

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

GRKI ZASEDLI MYTILENE.

Zgoraj: Pogled glavnega mesta Mytilene in luke. Spodaj: Zemljevid otoka.

* Finžgar: Pod svobodnim soln-
cem. Povest davnih dedov. I. knjiga.
X. zvezek »Leposlovne knjižnice« 3 K.
elegančno vezano 4 K. Založila Kato-
liška Bukvarna.

S tem nam je podala Katoliška
Bukvarna prvo polovico najboljšega
Finžgarjevega dela. Finžgar, ki je eden
na boljših, če ne prvi slovenskih roma-
nopiscev ter stoji na višku slovenske
pripovedne umetnosti, je v tem roma-
nu takorekoč samega sebe prekosil.
Poleg lepote in moči, s katero obvladu-
je slovenski jezik, moramo v tem roma-
nu nad vse občudovati globino in
izrazitost, s katero je znal naslikati
osebe, ki nastopajo v romanu, katera-
ga snov je zajeta iz slovanske zgodovine.

Od glavnega junaka do najmanjše
uloge — vse nastopa pred nami življe-
nja polno in iz cele povesti diši moč
kipečega mladega slovanstva, ki se pri-
pravlja, da zavladava svet. Utripati čuti-
mo srce v mogočnih prsih Iztokovih,
ko motri pomehkuženi in razuzdani
Bizanci ter kuje v svoji duši naklepe,
kako bo s svojimi mladimi Slovani na-
skočil trhlo mesto ter mu dal vrednej-
šega gospodarja. Do dna srca bo ganila
bravca tudi Iztokova čista ljubezen do
dvorne dame Irene in moštost, s ka-
tero premaguje vse ovire in podle dvor-
ske spletke.

Kratko rečeno, roman »Pod svo-
bodnim solncem« je najboljši slovenski
pripovedni umotvor in nad vse hvale-
vredno je, da je to delo izdala »Kato-
liška Bukvarna« kot X. zvezek »Lepo-
slovne knjižnice«. Roman ima tako pri-
vlačno silo, da se bo v najkrajšem ča-
su razširil in udomačil po vsej sloven-
ski zemlji. Česar je tudi v polni meri
vreden. Knjiga je izšla v elegantni
opremi in ima pri vsem tem zelo nizko
ceno.

* Molitvenik »Pot v nebesa« ali
življenje udov tretjega reda oo. Fran-
čiška Serafa, ki med svetom živijo.
Znana, splošno priljubljena molitvena
knjiga za tretjerednike. — spisal O.
Nikolaj Meznarič — je ravno-
kar izšla v šestem natisu. Posebna
prednost te izdaje je izredno priročna
oblika, ki se odlikuje preko vseh prejš-
njih izdaj. Molitvenik je izpopolnjen
glede najnovejših določb in bodo torej
tretjeredniki segli splošno po njem,
ker je edina povsem avtentična molit-
vena knjiga za tretjerednike v sloven-
skem jeziku. Kljub izredno priključni
tipografski opremi in velikim dobav-
nim stroškom se prodajna cena za mo-
litvenik ni dvignila in znaša za rdečo
obrezo 1 K 80 vin., z zlato obrezo 2 K
40 vin., šagrin zlata obreza 3 K 20 vin.
Knjigo je založila »Katoliška Bukvar-
na« v Ljubljani.

Vinski trgovci, pozor!

Prav na periferiji Ljubljanskega mesta je
še skoro nova 3677 3

HIŠA

z lepimi prostornimi vinskimi kletmi pod prav
ugodnimi pogoji na prodaj radi odpotovanja.
Natančno se poizve na Rimske cesti 11 v Ljubljani.

Sukneno blago

za moške obleke se kupi
najbolje pri R. Miklauc
v Ljubljani. 2033 1

Velika izbira. • Zanesljive cene. • Na
zahitelo se tudi izdelovanje oblek preskrtbi.

Dva pekova vajenca,
blagajničarka-knjigovodkinja
in prodajalka sprejme ta'oj

pekarna Jean Schrey
Gradišče, Ljubljana. 3692 3

Na znanje!

3606

Josip
Sicherl: **Božične pesmi**

(Riharjevi in drugi napevi).

K tej zbirki so ravno kar izšli posamezni glasovi.
Partitura K 1-20, posamezni glasovi à 30 vin.

V zalogi so tudi še:

Marijine (II. natis.) Partitura K 2^a, glasovi
à 30 vinarjev.

Postne in Misijonske, Partitura K 2-30, glasovi
à 40 vinarjev.

Volkonočne, (II. natis.) Partitura K 1-... (samo
še nekoliko komadov.)

Lavretanske Hitanje (Semeniške), partitura 30 v.

Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vinarjev.

Narodne (moški zbor) I. Bratom Orlom, II. Slov.
Straža, III. Slavček, partitura (prej 50 vinar)
sedaj samo 30 vinarjev.

Naroča se pri skladatelju in v Kato-
liški bukvarni v Ljubljani.

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in
pletanine iz konkurne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod
tovarniško ceno. 3529

Priporoča se domača najnovejša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter
se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Za Kranjsko

se išče inteligentnega, v Ljubljani bivajočega gospoda za staro renomirano zavaro-
valnico na življenje kot 3700 2

glavni zastopnik

proti fiksni plači, dijati za potovanje, proviziji in pravice do pokojnine.
Ponudbe s popisom o dosedanjem delovanju in referencami naj pošljejo
reflektanti v starosti od 25 do 40 let pod šifro »Vpeljan zavod« št. 3700 na
upravo tega lista.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha M. škore.

Št. 9311/V. u.

Razglas

s katerim se vojaškotakсни obvezanci pozivajo v zglasitev.

Na podstavi zakona z dne 10. februarja 1907, drž. zak. št. 30, se morajo vsi
vojaškotakсни obvezanci do prestanka svoje vojaškotaksne obveznosti vsako
leto meseca januarja zglasti pri tisti občini, ki imajo v njej dne 1. januarja
tistega leta svoje bivališče.

Oprostilo od osebnega dohodninskega davka ali od službene nadomestilne
takse, ki ga je zaradi svojega 1200 K ne presegačega dohodka ali iz drugih
razlogov pričakovati ali ki je v prejšnjem letu nastopilo, ne oprosti od dolž-
nosti zglastve.

Zglastev se sme izvršiti pismeno ali pa ustno.

Pismena zglastev se zgodi tako, da se pošljeta na občino dva, po vseh
rubrikah s čitljivo pisavo popolnoma in resnično popolnjena zglaševalna for-
mularja. Zglaševalni formularji se dobivajo pri mestnem magistratu in sicer v
mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«, I. nadstropje, brezplačno. Poši-
ljatve zglastev v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, so
poštne proste.

Zglaševalni formularji so urejeni tako, da se zganejo in adresirajo ter
brez pismenega zavoja oddajo na pošto.

Ustne zglastve vpiše občina v oba zglaševalna formularja.

Zglastve, ki se izvrše s posredovanjem tretje osebe, ne odvežejo tistega, ki
se je dolžan zglasti, od odgovornosti za izpolnitev njemu naložene zaveznosti.
Tistim, ki so dolžni se zglasti, pa predpisane zglastve ne izvrše pravo-
časno ali pa jo izvrše v bistvenih točkah nepopolno, se sme naložiti denarna
kazen do 50 K. Vojaškotakсни obvezanci, ki v svojih zglastevah vedoma zakrivi-
zamolčevati ali neresnične napovedi, zapadejo — v kolikor dejanje ne utemelji
učina, ki ga je po občnem kazenskem zakonu kaznovati kot kaznjivo dejanje —
denarnim kaznim do 500 K in ob posebno obtežujočih okoliščinah do 1000 K.
Kadar denarnih kazni ni mogoče izterjati, se izpremene v zaporne kazni.

Vrhutega je političnemu oblastvu dano na prosto voljo, da takrat, kadar
se zglastev ne izvrši pravočasno ali kadar se izvrši nepopolno na podstavi
znanih ali onih podatkov, ki se uradno doženo, takoj določi vojaško takso.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 11. novembra 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

DUNAJ LONDON PARIS RIM 3380

MASTIN

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in
varstveni prašek za živino. Na razstavih je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče
zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 3 K 30 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejša
sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege,
izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2-...

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno
polt, in je popolnoma neškodljiv. Skafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo zoper ozebline. 80 vin., tucat 8 K. Sredstvo zoper ozebline. — Lonček z navodom o rabi

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 vinarjev,
tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža, v Ljubljani.
Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdnica. — Preizkušeno lekarniško blago
Drogerijske cene. — Mastim za živinorejce. — Telefon 190 3481

Dobro izdelane
obleke, zimske suknje

za moške in dečke

v veliki izberi po stalnih cenah
v znano dobri manufakturni trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred škofijo 3, Medarska ulica
(zraven škofije ali nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Tam najdete tudi lepo blago

za ženske in moške obleke, lepe perilo

parkienice, volnene rute, ogrinjalko, šerpe, plotenc blago,

srajce, hlače in nogavice, kakor tudi

odeje, konjske plakite in koco.

Cene so zanesljive, postrežba prijazna.